

Typ szkoły: Gimnazjum

Dział: Drgania i fale sprężyste

Temat: Ruch drgający.

Cel główny: uczeń wskazuje na powszechność ruchów harmoniczných w przyrodzie i technice.

Cele szczegółowe: uczeń obserwuje ruch harmoniczný i wyznacza parametry tego ruchu, omawia przemiany energetyczne w ruchu harmonicznym.

Środki dydaktyczne: zgodnie z instrukcjami do doświadczeń.

Metody i formy pracy: ćwiczenia laboratoryjne, pogadanka, dyskusja, praca w grupach.

Etapy lekcji	Czynności: nauczyciel (N), uczeń (U).
Wprowadzenie	<p>N: Przypomnienie najważniejszych pojęć i treści niezbędnych do zrozumienia omawianego tematu: siła ciężkości, siła sprężystości, masa, energia kinetyczna, energia potencjalna ciężkości, energia potencjalna sprężystości.</p> <p>U: Odpowiadają na pytania, opisują zjawiska.</p>
Tok zasadniczy:	
1-przedstawienie celu lekcji.	<p>N: Prezentacja przykładów ilustrujących temat główny lekcji: wskazanie na powszechność występowania ruchów drgających w przyrodzie (kurczenie i rozkurczanie serca, ruch cząstek powietrza podczas rozchodzenia się fali dźwiękowej). Omówienie instrumentów muzycznych, zegarów, jako urządzeń, których elementy wykonują drgania.</p> <p>U: Dyskutują na temat przykładów podanych przez nauczyciela.</p>
2-wprowadzenie nowych treści.	<p>N: Wprowadzenie nowych treści: ruch drgający, ruch harmoniczný, położenie równowagi, okres, częstotliwość, amplituda, długość fali. Przedstawienie wykresu zależności drgań harmoniczných od czasu.</p> <p>U: Notuje najważniejsze pojęcia.</p>
3 – opis matematyczny	<p>N: Zapisanie wzorów na obliczanie okresu drgań, częstotliwość i podanie jednostek wielkości fizycznych.</p> <p>U: Notuje najważniejsze pojęcia.</p>
4-eksperyment	<p>N: Przygotowanie eksperymentu: opis materiałów i czynności niezbędnych do przeprowadzenia eksperymentu, podział na grupy.</p> <p>U: W grupach konstruuja przyrządy opisane przez nauczyciela. Grupy : rejestrują wychylenie swoich przyrządów w funkcji czasu, wyznaczają okres, częstotliwość i amplitudę drgań.</p>
5-dyskusja wyników	<p>N: Proponuje formę dyskusji wyników eksperymentów, pomaga uczniom w formułowaniu wniosków.</p> <p>U: Analizują wyniki eksperymentu w odniesieniu do poznanej teorii wprowadzając uogólnienia.</p> <p>U: Sporządzają notatki z eksperymentu, wypełniają kartę eksperymentu, piszą wnioski.</p>
Zakończenie	<p>N: podsumowuje lekcję zadając pytania dotyczące ruchu drgającego.</p> <p>U: odpowiada na pytania wykorzystując wnioski z przeprowadzonych doświadczeń, wyjaśnia dlaczego do podtrzymania ruchu drgającego należy dostarczać energii.</p>

Karta eksperymentu 1

Temat eksperymentu	Rejestracja drgań ciężarka zawieszzonego na sprężynie.
Instrukcja wykonania	<p>Sporządzić zestaw doświadczalny zgodnie z instrukcją (materiały str...).</p> <p>Mocujemy pisak do ciężarka za pomocą plasteliny, tak aby był prostopadły do sprężyny. Umieszczamy pionowo tekturkę, tak aby koniec pisaka dosięgał do niej. Wprawiamy sprężynę w drgania, o amplitudzie nie przekraczającej szerokości tektury. Przesuwamy równomiernie tekturkę w bok i obserwujemy ślad zostawiony przez pisak.</p> <p>Na podstawie uzyskanych wykresów wyznaczamy okres drgań, częstotliwość i amplitudę drgań ciężarka na sprężynie.</p> <p>Oceniamy jaki wpływ na wyniki ma opór jaki stawia pisak dotykający do tektury.</p>
Wyniki eksperymentu	
Szacujemy błędy i niepewności pomiaru	
Wnioski (odniesienie do teorii)	